

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2023

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου

Θέμα : «Απρόσφορη η συζήτηση για τη νόμιμη μετανάστευση και την εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας χωρίς στοιχεία για τους νόμιμους, μόνιμους και εποχικούς μετανάστες στην Ελλάδα»

Κύριε Υπουργέ,

Σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόσφατης απογραφής, η διαφορά μεταξύ μόνιμου και νόμιμου πληθυσμού είναι 715.592 άτομα. Ο αριθμός αυτός αφορά τους μη Έλληνες πολίτες που είναι εγκατεστημένοι στη χώρα μας και παρουσιάζεται μειωμένος κατά 196.408 άτομα σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή (2011).

Η κοινή εμπειρία επιβεβαιώνει πως κατά την κρίσιμη δεκαετία 2011-2021 μεγάλος αριθμός πολιτών τρίτων χωρών εγκατέλειψε τη χώρα ενώ, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχει το Υπουργείο Εσωτερικών, την περίοδο 2012-2020, 204.680 άτομα απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια (77.213 ομογενείς, 32.669 αλλογενείς και 94.798 «δεύτερη γενιά») και ανήκουν σήμερα (όσοι βρίσκονται στη χώρα) στην κατηγορία του νόμιμου πληθυσμού.

Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου παρέχει μηνιαία στοιχεία για την «Συνολική εικόνα της Νόμιμης Μετανάστευσης» αθροίζοντας πολίτες ΕΕ, ομογενείς, πολίτες τρίτων χωρών και αναγνωρισμένους πρόσφυγες. Σύμφωνα με πρόσφατο «ενημερωτικό σημείωμα», ο αριθμός που καταγράφεται είναι 755.806 άτομα. Όμως η διακύμανση του αριθμού στην περίοδο που καταγράφεται (Μάιος 2021 έως σήμερα) δημιουργεί εύλογες επιφυλάξεις για την εγκυρότητα του εγχειρήματος. Τον Δεκέμβριο του 2021 καταγράφηκαν 965.749 αλλοδαποί στη χώρα, αριθμός που απέχει πολύ από αυτόν που προέκυψε από την απογραφή που διεξήχθη το ίδιο περίπου διάστημα.

Πέρα από τα προβλήματα εγκυρότητας που χαρακτηρίζουν τα παρεχόμενα στοιχεία, υπάρχει ένα διαφορετικής τάξης ζήτημα που έχει προκύψει με την επιλεκτική δημοσιοποίηση στατιστικών από την πλευρά του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Μέχρι τον Απρίλιο 2020, η διοίκηση παρείχε μηνιαία αναλυτικά στοιχεία για τους πολίτες τρίτων χωρών που κατείχαν τίτλο διαμονής σε ισχύ. Τα στοιχεία παρέχονταν σε επεξεργάσιμη μορφή, γεγονός που αποτέλεσε καλή πρακτική ανοικτών δεδομένων για τη χώρα. Με τον τρόπο αυτό υπήρχε ανοικτή πρόσβαση σε στοιχεία που αφορούν την πληθυσμιακή κατανομή, το φύλο, την ηλικία και την ιθαγένεια καθώς και τον τύπο των αδειών που κατέχουν οι πολίτες τρίτων χωρών στη χώρα.

Οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για τη δημιουργία ενός ορθολογικού πλαισίου συζήτησης για τη μετανάστευση στη χώρα, για τη χάραξη πολιτικής σε τοπικό και εθνικό επίπεδο καθώς και για ερευνητικούς σκοπούς.

Τους τελευταίους μήνες αναδείχτηκε, με μεγάλη καθυστέρηση, το ζήτημα της έλλειψης εργατικού δυναμικού που ταλανίζει πολλούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Η δημογραφική διάσταση, που δεν έχει αναδειχτεί ιδιαίτερα, έχει προφανή επίδραση στο ζήτημα. Όσον αφορά τον σχετικό αριθμό των νομίμων μεταναστών, τον Απρίλιο 2020, καταγράφηκαν 151.586 άτομα άνω των 50 ετών (53.767 άνω των 60). Αυτά τα άτομα σιγά σιγά θα θεθούν εκτός εργασίας ενώ εύλογα πιθανολογείται πως στην πλειονότητά τους δεν θα αποκτήσουν νέα παιδιά.

Η κυβέρνηση έχει ξεκινήσει μια διαδικασία συζήτησης περί νόμιμης μετανάστευσης, η οποία, μέχρι σήμερα, αφορά αποκλειστικά την εποχική εργασία. Η εποχική εργασία μπορεί βεβαίως να προσφέρει κάποιες λύσεις στο ζήτημα της έλλειψης εργατικού σχεδιασμού. Όμως, για να χαραχθούν αποτελεσματικές πολιτικές, πρέπει να μελετηθούν και να καταγραφούν οι πραγματικές ανάγκες σήμερα και να γίνει η προβολή τους στο μέλλον.

Δυστυχώς, σήμερα δεν υπάρχουν δημόσια στοιχεία για τον αριθμό των εποχικών και των υπόλοιπων αλλοδαπών πολιτών (πολίτες ΕΕ, υπαχθέντες σε ρυθμίσεις τύπου 13^A του Κώδικα Μετανάστευσης κλπ) που απασχολήθηκαν τα τελευταία έτη στη χώρα. Το απόλυτο κενό σε αυτή την ενημέρωση καθιστά γενικόλογη και «φιλολογική» κάθε συζήτηση περί νόμιμης μετανάστευσης.

Με δεδομένο ότι η κυβέρνηση κατέθεσε πρόσφατα στη διαβούλευση σχέδιο νόμου για την αναθεώρηση του Κώδικα Μετανάστευσης· η συζήτηση όμως στο Κοινοβούλιο χωρίς πραγματικά, αναλυτικά και επικαιροποιημένα στοιχεία για τους μετανάστες που ζουν ήδη στη χώρα αλλά και για τον αριθμό των εργαζομένων που απαιτούνται για να λειτουργήσει εύρυθμα η οικονομία θα είναι απρόσφορη.

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ,

1. Ποιος είναι ο αριθμός των πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σήμερα στη χώρα περιλαμβανομένων και αυτών που βρίσκονται σε εκκρεμότητα της ανανέωσης των αδειών τους; Να δοθούν πλήρη στοιχεία με την μορφή που παρέχονταν δημόσια μέχρι τον Απρίλιο 2020.

2. Ποιος είναι ο αριθμός των εποχικών εργατών που εισήλθε στη χώρα ανά έτος από το 2018 έως σήμερα και σε ποιες περιοχές απασχολήθηκε;
3. Ποιος είναι ο αριθμός των πολιτών τρίτων χωρών που υπήχθησαν στις διατάξεις του άρθρου 13^Α (Απασχόληση παράτυπα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στην αγροτική οικονομία) του Κώδικα Μετανάστευσης από το 2018 μέχρι την κατάργηση της σχετικής διάταξης, με την παρ.4 του άρθρου 72 του νόμου 4825/2021 και με ισχύ την 1/7/2022;
4. Ποιος είναι ο αριθμός των πολιτών τρίτων χωρών που υπήχθησαν στις διατάξεις του άρθρου 16 του νόμου 4783/2021, όπως τροποποιήθηκε και παραμένει σε ισχύ μέχρι την 30^η Ιουνίου 2023, το οποίο στην ουσία επανενεργοποίησε τις διατάξεις του άρθρου 13^Α του Κώδικα Μετανάστευσης, μετά την 1/7/2022;
5. Πόσοι εποχικοί εργάτες εισήλθαν στη χώρα και για πόσο διάστημα εργάστηκαν κατά την περίοδο της πανδημίας;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Καμίνης